

European Securities and
Markets Authority

OSTRZEŻENIE DLA INWESTORÓW

EUNGIPW (EUROPEJSKI URZĄD NADZORU GIEŁD I PAPIERÓW WARTOŚCIOWYCH) OSTRZEGA INWESTORÓW DETALICZNYCH PRZED PUŁAPKAMI INWESTOWANIA ONLINE

Najważniejsze przesłania

Miej świadomość potencjalnego ryzyka związanego z inwestowaniem online.

Sprawdź, czy firma ma odpowiednie zezwolenie.

Bądź ostrożny, gdy słyszysz obietnice dużego zysku.

Uważaj na oprogramowanie automatycznie generujące transakcje.

Zachowaj szczególną ostrożność, jeśli zostaniesz poproszony o podanie danych
Twojej karty kredytowej.

European Securities and
Markets Authority

OSTRZEŻENIE DLA INWESTORÓW

Dlaczego EUNGiPW wydaje ostrzeżenie?

Internet ma charakter dwukierunkowy

Internet jest coraz częściej wykorzystywany przez firmy jako legalny kanał do promocji i sprzedaży produktów przeznaczonych dla inwestorów detalicznych. Za pośrednictwem internetu firmy oferują inwestorom detalicznym natychmiastowy dostęp do swoich systemów.

Internet umożliwia szybki i łatwy dostęp do rynków finansowych i produktów za pośrednictwem różnego rodzaju elektronicznych platform transakcyjnych do przeprowadzania transakcji online, smartfonów lub innych form prowadzenia transakcji.

Inwestorzy detaliczni szukają wysokich zysków

Internet umożliwia szybkie i bezpośrednie zainwestowanie środków pieniężnych:

- możesz uzyskać informacje szybko i za darmo,
- możesz zaoszczędzić pieniądze, wybierając podstawowy rodzaj obsługi bez usług dodatkowych,
- podejmując decyzję na podstawie *faktów* zebranych przez samego siebie, nie jesteś tak onieśmielony, jak podczas omawiania opcji inwestowania z doświadczonym doradcą.

Inwestorzy zawsze starają się uzyskać najwyższą stopę zwrotu z zainwestowanych środków. Wysokie zyski trudno osiągnąć w sposób *szybki i łatwy*, zwłaszcza obecnie, z powodu niskich stóp procentowych, ogólnej niestabilności i trudnego do przewidzenia rozwoju sytuacji na rynkach finansowych.

W poszukiwaniu wysokich zysków inwestorzy mogą brać pod uwagę mniej znane produkty i firmy w internecie.

Ale ...

Czasami w celu zachęcenia inwestorów do inwestowania lub korzystania z określonej strony internetowej wykorzystuje się agresywne techniki sprzedaży/marketingu polegające na wywieraniu presji na potencjalnego inwestora (np. kuszenie *ofertami specjalnymi* lub *darmowymi prezentami*, lub możliwością wypróbowania możliwości systemu w wersji demo).

Osobiste spotkanie i podpisanie umowy może być niewygodne, ale ochroni Cię przed pochopnym podjęciem decyzji o zawarciu transakcji.

Nie wszystkie firmy działające w internecie mają zezwolenie na oferowanie inwestycji – mogą być np. upoważnione do przeprowadzania tylko innych określonych działań lub mogą działać nielegalnie, sprzedając nieświadomym inwestorom ryzykowne lub nieistniejące produkty.

Chociaż wiele z tych firm może wydać Ci się poważna i rzetelna, rzeczywistość może okazać się całkiem inna. Wizyta w biurze i bezpośredni kontakt z doradcami może pomóc w ocenie wiarygodności firmy, natomiast strona internetowa jest łatwym do stworzenia narzędziem marketingowym, które może nie mieć nic wspólnego z rzeczywistością.

EUNGiPW oraz organy władz w państwach członkowskich zaobserwowały wzrost reklamacji inwestorów związanych z firmami działającymi bez zezwolenia w internecie.

Chociaż reklamy usług finansowych podlegają określonym przepisom, nie wszystkie reklamy widoczne w internecie stosują się do nich. Często na przykład w reklamie brakuje lub jest bardzo mało informacji dla inwestorów, czasami również podane informacje mają na celu wprowadzenie w błąd.

Bezpieczne inwestowanie

O czym należy pamiętać?

If it Jeśli na stronie internetowej firmy nie ma informacji, z której jednoznacznie wynika, że firma jest licencjonowana, najprawdopodobniej mamy do czynienia z firmą działającą bez zezwolenia.

Jeśli firma wydaje się być podmiotem licencjonowanym, należy bardzo dokładnie sprawdzić zezwolenie, ponieważ zanotowano wiele przypadków składania fałszywych oświadczeń przez firmy. Wykaz licencjonowanych podmiotów znajdziesz na stronie internetowej organów nadzoru w swoim kraju.

Pamiętaj – jeśli coś wydaje Ci się zbyt piękne, żeby było prawdziwe, prawdopodobnie masz rację.

Reklamy lub twierdzenia publikowane w internecie mogą być bardzo przekonujące. Bądź ostrożny, gdy słyszysz zapewnienia o *niewyobrażalnych zyskach* z inwestycji lub *ogromnym wzroście* kursu waluty. Twierdzenia tego typu zwykle świadczą o wysokim ryzyku inwestycji lub sygnalizują potencjalne oszustwo.

Zachowaj ostrożność przy zapewnieniach typu *bezpieczne, pewne, zabezpieczone i gwarantowane*. Z każdą transakcją finansową wiąże się pewne ryzyko, którego odzwierciedleniem jest spodziewana stopa zwrotu. Jeśli firma stosuje te terminy w reklamie, musi wyraźnie powiedzieć, co oznaczają. Zastanów się, czy Twoja wiedza i doświadczenie w transakcjach na rynkach finansowych są dostateczne, aby w pełni zrozumieć potencjalną inwestycję pod względem ryzyka i zwrotu.

Sprawdź, jakie koszty są związane z inwestycją. Firma musi dostarczyć Ci odpowiednich informacji.

Firmy oferujące usługi inwestycyjne za pośrednictwem internetu często zachęcają potencjalnych inwestorów ofertami szkoleń lub transakcji z wykorzystaniem „wirtualnych portfeli”.

Miej się na baczności, jeśli ktoś oferuje Ci pieniądze za nic – promocje takie jak „zwrot 10% gotówki” lub „zwrot do sumy 500 euro, jeśli

założysz konto” to przykłady reklam mających skusić potencjalnych inwestorów.

Podczas korzystania z internetowych platform transakcyjnych uważaj na oprogramowanie automatycznie generujące transakcje w Twoim imieniu. Możesz stracić kontrolę nad transakcjami dokonywanymi w ten sposób.

Unikaj podawania danych Twojej karty kredytowej. Rachunek karty może zostać obciążony bez Twojej zgody, a odzyskanie pieniędzy może okazać się bardzo trudne.

W większości przypadków, jeśli chcesz dokonać inwestycji przez internet na własną rękę (tzn. bez zasięgnięcia porady na temat produktu sprzedawanego lub oferowanego przez firmę), firma musi zastosować procedury weryfikujące Twoją wiedzę i doświadczenie, m.in. poprzez zadanie Ci pytań na temat:

- rodzajów usług i produktów, które znasz,
- charakteru, wielkości i częstotliwości Twoich poprzednich transakcji.

Powyższa lista nie jest wyczerpująca.

Głównym celem powyższej procedury jest ustalenie poziomu Twojej wiedzy i doświadczenia w zakresie inwestycji związanych z określonym typem produktu lub usługi oraz sprawdzenie, czy masz świadomość

European Securities and
Markets Authority

OSTRZEŻENIE DLA INWESTORÓW

ryzyka związanego z danym produktem. Pozwala to firmie ocenić, czy produkt jest dla Ciebie odpowiedni. Jeśli produkt nie jest dla Ciebie odpowiedni, firma musi Cię o tym ostrzec, a Ty powinieneś potraktować takie ostrzeżenie poważnie.

Przed podjęciem decyzji o inwestycji przeczytaj uważnie wszystkie materiały marketingowe oraz umowę lub dokumenty prawne, mając pewność, że rozumiesz ich treść.

Poszukaj w internecie informacji na temat firmy, której usługi lub produkty chcesz wybrać. Doświadczenia i uwagi opublikowane przez innych inwestorów, organizacje ochrony konsumentów lub prasę branżową są najczęściej publicznie dostępne.

Jak się zabezpieczyć?

Wydrukuj i zachowaj kopię transakcji online w formie papierowej oraz sprawdź parametry zabezpieczenia strony internetowej. W ten sposób upewnij się, czy Twoje dane osobowe są wykorzystywane do transakcji w bezpiecznym środowisku.

Zawsze sprawdź, czy masz do czynienia z podmiotem licencjonowanym do prowadzenia transakcji w Twoim kraju na stronie <http://www.esma.europa.eu/page/Investment-Firms> lub na stronie internetowej krajowego organu nadzoru, któremu podlega dany podmiot.

Jeśli firma nie ma zezwolenia na prowadzenie działalności inwestycyjnej i świadczenie usług inwestycyjnych, nie ma prawa ich świadczyć. W takim wypadku jest bardzo prawdopodobne, że nie będzie przestrzegać zasad dotyczących ochrony inwestorów.

Jeśli masz do czynienia z nielicencjonowaną firmą, która nie ma zezwolenia na prowadzenie działalności inwestycyjnej i świadczenie usług inwestycyjnych, najprawdopodobniej stracisz pieniądze niezależnie od wyniku transakcji, nie będziesz mógł również skorzystać z krajowego programu ochrony inwestorów, który obejmuje wyłącznie inwestorów prowadzących transakcje z licencjonowanymi podmiotami.

Zawsze zapisuj lub drukuj wszystkie istotne informacje dla własnej ewidencji. Takie informacje mogą się również okazać przydatne w przypadku składania reklamacji.

Dodatkowe informacje

Jeżeli masz jakiegokolwiek pytania lub wątpliwości, skontaktuj się z organem nadzoru w swoim kraju. Na naszej stronie internetowej dostępny jest wykaz krajowych organów nadzoru i ich stron internetowych: <http://www.esma.europa.eu/investor-corner>.